

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Кафедра менеджменту та інформаційних технологій

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан економічного факультету

_____ Вікторія Крикунова

_____ 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВИЩА МАТЕМАТИКА

Освітній рівень _____ молодший бакалавр _____

Спеціальність _____ 071 – «Облік і оподаткування»

Спеціалізація (освітня програма) _____ Облік і оподаткування

факультет _____ Економічний

2020 – 2021 навчальний рік

Робоча програма ВИЩА МАТЕМАТИКА для здобувачів вищої освіти за освітньою програмою «Облік і оподаткування», за спеціальністю 071 - «Облік і оподаткування».

Розробники:

Ірина Дебела,- доцент кафедри Менеджменту та інформаційних технологій, к. с.-г. наук, доцент

Робочу програму схвалено
на засіданні кафедри

Менеджменту та інформаційних технологій

Протокол від «27» серпня 2020 року №1

Схвалено науково-методичною комісією спеціальності

Протокол від «27» серпня 2020 року №1

Затверджено на Вченій раді факультету _____ економічного

Протокол від «27» серпня 2020 року №1

Завідувач кафедри _____ Кириченко Н.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)
«27» серпня 2020 року

© Ірина Дебела, 2020 рік

I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		дenna форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань <u>07 «Управління та адміністрування»</u>	Обов'язкові компоненти ОП: ОК 7	
Змістових частин – 5	Спеціальність (професійне спрямування): <u>071 - «Облік і оподаткування».</u>	Рік підготовки:	
		2020	2021
Загальна кількість годин - 180		Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,7 год., самостійної роботи – 2,8 год.	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>молодший бакалавр</u>	1-й	2-й
		Лекції	
	44 год.	44 год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		44 год.	10 год.
	92 год.	Самостійна робота	
		92 год.	160 год.
		Індивідуальні завдання:	
		-	
		Вид контролю: іспит	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 0,96

для заочної форми навчання – 0,125

ІІ. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни є розвинення в майбутнього фахівця логічного мислення, формування вмінь та навичок використання математичного апарату, як у кількісних розрахунках, так і для дослідження та розв'язання математичних задач, що описують явища та процеси практичної діяльності майбутнього фахівця. При цьому математична освіта сприяє формуванню основ наукового світогляду здобувачів вищої освіти.

Завдання курсу - основним завданням навчального курсу є надання здобувачам ВО знань з основних розділів вищої математики, що відповідають напряму їх фахової підготовки: означень, теорем, правил. Формування навиків самостійного розв'язку задач предмету «Вища математика». Формування бази знань та практичних навиків використання математичного апарату у процесі розв'язування прикладних фахових задач, побудови найпростіших математичних моделей реальних процесів, розвиток аналітичного мислення.

Компетентності, що набуваються у результаті вивчення дисципліни:

Загальнонаукові компетентності КЗ:

ЗК02 Здатність читати і оволодівати сучасними знаннями

ЗК03 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК10 Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

Спеціальні (фахові) компетентності СК:

СК02 Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, аудиту і оподаткування.

Програмні результати навчання ПР:

ПР11 Вміти застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії

ПР12 Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження економічних явищ і господарських процесів на підприємстві

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 180 годин /6 кредитів ЕКСТ.

ІІІ ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Основи лінійної алгебри.

Тема 2. Системи п-лінійних рівнянь з п- змінними

Тема 3. Основи векторної алгебри.

Тема 4. Аналітична геометрія на площині.

Тема 5. Аналітична геометрія у просторі.

Тема 6. Функція .Функція однієї змінної.

Тема 7. Диференціальнечислення функції однієї змінної.

Тема 8. Інтегральнечислення функції однієї змінної

Тема 9. Комплексні числа

Тема 10. Функції багатьох змінних.

Тема 11. Диференціальні рівняння.

Тема 12. Числові та функціональні ряди.

Тема 13. Основні поняття теорії ймовірностей.

Тема 14. Одновимірні випадкові величини.

Тема 15. Статистичні розподіли вибірок та їх числові характеристики.

IV. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				балів
			лк	лаб.	пр.	СР	
Змістова частина 1 ЛІНІЙНА АЛГЕБРА І АНАЛІТИЧНА ГЕОМЕТРІЯ							
1	Тема 1	Основи лінійної алгебри. Матриці та операції над ними. Властивості матриць. Визначники. Властивості визначників. Обернена матриця. Ранг матриці.	2			2	6 2
2	Тема 2	Системи n -лінійних рівнянь з n -змінними. Метод Крамера. Матричний метод. Метод Гаусса. Критерій сумісності та визначеності системи лінійних рівнянь.	2			2	6 2
3	Тема 3	Основи векторної алгебри. Вектори і дії над ними. Лінійна залежність і незалежність векторів. Добуток векторів (векторний скалярний, мішаний).	2			2	6 2
4	Тема 4	Аналітична геометрія на площині. Пряма на площині. Взаємне розміщення двох прямих. Кут між прямими. Відстань від точки до прямої. Лінії другого порядку. Загальне рівняння ліній другого порядку.	1			1	4 2
5	Тема 5	Аналітична геометрія на площині та у просторі. Площа на просторі. Пряма у просторі. Поверхні другого порядку. Загальне рівняння поверхні другого порядку.	1			1	4 2
	ПК ЗЧ 1				8	8	26 10
Змістова частина 2 ВСТУП ДО МАТЕМАТИЧНОГО АНАЛІЗУ. ФУНКЦІЯ ОДНІЄЇ ЗМІННОЇ.							
6	Тема 6	Функція .Функція однієї змінної, її основні характеристики. Основні елементарні функції. Поняття про функцію багатьох змінних. Границя функції. Неперервність функції в точці, на множині. Розривні функції. Класифікація точок розриву.	2			2	6 2
7	Тема 7	Диференціальне числення функції однієї змінної. Означення похідної. Таблиця похідних. Правила диференціювання. Геометричний зміст похідної. Похідні параметрично заданих та неявних функцій. Диференціал функції. Похідні вищих порядків. Застосування похідної: дослідження функції та побудова графіку; наближене значення приросту функції; правило Лопітала.	4			4	6 8
8	Тема 8	Інтегральне числення функції однієї змінної. Невизначений інтеграл і його властивості. Методи інтегрування. Інтегрування основних класів функцій. Визначений інтеграл і його властивості. Геометричний зміст визначеного інтегралу. Формула Ньютона-Лейбніца. Застосування визначеного інтеграла.	4			6	6 6
	ПК ЗЧ 2				10	10	18 16
Змістова частина 3. ВСТУП ДО МАТЕМАТИЧНОГО АНАЛІЗУ. КОМПЛЕКСНІ ЧИСЛА. ДИФЕРЕНЦІАЛЬНІ РІВНЯННЯ, ФУНКЦІЯ БАГАТЬОХ ЗМІННИХ.							
9	Тема 9	Комплексні числа: означення, арифметичні операції з комплексними числами, алгебраїчна і тригонометрична форма комплексного числа.	2			2	4 2

10	Тема 10	<i>Функції багатьох змінних. n-вимірний евклідів простір, класифікація точок і множин цього простору. Поняття функції багатьох змінних. Границя і неперервність функції двох змінних. Диференційнечислення функції двох змінних: частинні похідні, їх геометричний зміст; диференціал. Диференційованість функції двох змінних: похідна за напрямком, градієнт; безумовний екстремум функції двох змінних; найбільше та найменше значення функції двох змінних у замкненій області.</i>	8	6	6	8
11	Тема 11	<i>Диференціальні рівняння. Основні поняття теорії диференціальних рівнянь. Диференціальні рівняння першого порядку: загальний і частинний розв'язок, початкові умови. Диференційні рівняння з відокремлюваними змінними. Однорідні диференціальні рівняння першого порядку. Лінійні диференціальні рівняння першого порядку. Диференційні рівняння другого порядку: лінійно-незалежні розв'язки; структура загального розв'язку. Лінійні однорідні диференціальні рівняння другого порядку з постійними коефіцієнтами: характеристичне рівняння; загальний розв'язок рівняння. Лінійні неоднорідні диференціальні рівняння другого порядку: загальний розв'язок; метод варіації довільних сталих; частинні розв'язки для правих частин у вигляді окремих функцій.</i>	4	6	8	8
	ПК ЗЧ 3		14	14	18	18

Змістова частина 4. ЧИСЛОВІ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНІ РЯДИ.

12	Тема 12	<i>Числові та функціональні ряди. Основні поняття теорії числових рядів. Дослідження ряду на збіжність. Властивості збіжних рядів. Знакододатні ряди: гранична ознака порівняння; ознака Даламбера; ознака Коши, інтегальна ознака Коши. Знакозмінні ряди: знакозмінні та знакопочережні ряди; теорема Лейбніца; абсолютно та умовно змінні ряди.</i> <i>Поняття і область збіжності функціонального ряду. Степеневі ряди: радіус та інтервал збіжності; властивості степеневих рядів; ряд Тейлора-Маклорена; розклад елементарних функцій в ряд Тейлора-Маклорена; використання степеневих рядів для наближених обчислень.</i>	4	2	6	4
	ПК ЗЧ 4		4	2	6	4

Змістова частина 5. ОСНОВИ ТЕОРІЇ ЙМОВІРНОСТЕЙ І МАТЕМАТИЧНОЇ СТАТИСТИКИ.

13	Тема 13	<i>Основні поняття теорії ймовірностей. Означення і класифікація подій: поняття простої і складеної елементарної події, множини елементарних подій; операції над подіями, класичне означення ймовірності; елементи комбінаторики у ТЙ; аксіоми ТЙ. Залежні та незалежні події. Умовна ймовірність, формули множення ймовірностей. Формули додавання і множення ймовірностей залежних і незалежних</i>	4	4	8	4
----	---------	---	---	---	---	---

		випадкових подій. Формула повної ймовірності, формула Бейєсса. Схема Бернуллі.				
14	Тема 14	<i>Одновимірні випадкові величини:</i> поняття випадкової величини, дискретні і неперервні ВВ. Функція розподілу ймовірностей і її властивості. Щільність ймовірності і її властивості. Числові характеристики випадкових величин та їх властивості. Числові характеристики середнього арифметичного n – незалежних випадкових величин.	2	2	8	4
	Тема 15	<i>Статистичні розподіли вибірок та їх числові характеристики.</i> статистичні розподіли вибірок та генеральної сукупності та їх числові характеристики (середня арифметичне вимірювань просте та зважене, середнє квадратичне відхилення від середнього та істинного значення вимірювань). Статистичні оцінки параметрів генеральної сукупності.	2	2	8	4
	ПК ЗЧ 5		8	8	24	12
Мах кількість балів		Разом за курс	44	44	92	60
Мах кількість балів		Іспит				40
Мах кількість балів		підсумок				100

V. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Основи лінійної алгебри.	2
2	Тема 2. Основи векторної алгебри.	2
3	Тема 3. Системи n -лінійних рівнянь з n - змінними	2
4	Тема 4. Аналітична геометрія на площині.	1
5	Тема 5. Аналітична геометрія у просторі.	1
6	Тема 6. Функція .Функція однієї змінної.	2
7	Тема 7. Диференціальнечислення функції однієї змінної.	4
8	Тема 8. Інтегральнечислення функції однієї змінної.	4
9	Тема 9. Комплексні числа	2
10	Тема 10. Функції багатьох змінних.	8
11	Тема 11. Диференціальнірівняння.	4
12	Тема 12. Числові та функціональні ряди.	4
13	Тема 13. Основні поняття теорії ймовірностей.	4
14	Тема 14. Одновимірні випадкові величини.	2
15	Тема 15. Статистичні розподіли вибірок та їх числові характеристики.	2
	Усього годин	44

VI. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Основи лінійної алгебри.	2
2	Тема 2. Основи векторної алгебри.	2
3	Тема 3. Системи n -лінійних рівнянь з n - змінними	2
4	Тема 4. Аналітична геометрія на площині.	1
5	Тема 5. Аналітична геометрія у просторі.	1
6	Тема 6. Функція .Функція однієї змінної.	2
7	Тема 7. Диференціальне числення функції однієї змінної.	4
8	Тема 8. Інтегральне числення функції однієї змінної.	4
9	Тема 9. Комплексні числа	2
10	Тема 10. Функції багатьох змінних.	6
11	Тема 11. Диференціальні рівняння.	6
12	Тема 12. Числові та функціональні ряди.	2
13	Тема 13. Основні поняття теорії ймовірностей.	4
14	Тема 14. Одновимірні випадкові величини.	2
15	Тема 15. Статистичні розподіли вибірок та їх числові характеристики.	2
	Усього годин	44

VII. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Основи лінійної алгебри.	6
2	Тема 2. Основи векторної алгебри.	6
3	Тема 3. Системи n -лінійних рівнянь з n - змінними	6
4	Тема 4. Аналітична геометрія на площині.	4
5	Тема 5. Аналітична геометрія у просторі.	4
6	Тема 6. Функція .Функція однієї змінної.	6
7	Тема 7. Диференціальне числення функції однієї змінної.	6
8	Тема 8. Інтегральне числення функції однієї змінної.	6
9	Тема 9. Комплексні числа	4
10	Тема 10. Функції багатьох змінних.	6
11	Тема 11. Диференціальні рівняння.	4
12	Тема 12. Числові та функціональні ряди.	6
13	Тема 13. Основні поняття теорії ймовірностей.	8
14	Тема 14. Одновимірні випадкові величини.	8
15	Тема 15. Статистичні розподіли вибірок та їх числові характеристики.	8
	Усього годин	92

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При викладанні дисципліни використовуються наступні методи навчання:

1. за джерелом знань: словесні, наочні й практичні методи (інших джерел, крім слова, образу й досвіду, не існує).

2. За відповідним етапом навчання, на кожному з яких розв'язують специфічні завдання. Навчальним планом передбачені такі етапи навчальної діяльності здобувачів ВО:

- Лекція. Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу, опорного конспекту, лекції візуалізації з використанням мультимедійних технологій.

- Практичне заняття включає проведення поточного контролю знань, умінь і навичок здобувачів, розв'язування завдань з їх обговоренням, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання. Оцінки, отримані здобувачем ВО за окремі практичні заняття, враховуються при виставленні семестрової оцінки з навчальної дисципліни та фіксуються у журналі обліку успішності.

- Самостійна робота передбачає опрацювання навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань, науково-дослідну роботу. Освітній час, відведений на самостійну роботу здобувачів вищої освіти денної форми навчання, регламентується навчальним планом. Самостійна робота здобувача над засвоєнням навчального матеріалу з конкретної дисципліни «Вища математика» може виконуватися у читальному залі наукової бібліотеки Університету, навчальних аудиторіях, а також в домашніх умовах. Освітній матеріал дисципліни, передбачений для засвоєння здобувачами у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль разом з навчальним матеріалом, що вивчався при проведенні аудиторних навчальних занять.

3. За способом керівництва навчальною діяльністю безпосередні або опосередковані (методи пояснення викладача та методи організації самостійної роботи здобувачів). Сюди відносяться :

- Пояснювально-ілюстративний метод. Здобувачі ВО здобувають знання, слухаючи лекцію. Сприймаючи й осмислюючи факти, оцінки, висновки, вони залишаються в межах репродуктивного (відтворювального) мислення.

- Частково-пошуковий, або евристичний метод. Його суть - в організації активного пошуку розв'язання окремих задач – за темами лекційних та практичних занять, під керівництвом викладача і його вказівок.

- Репродуктивний метод – розв'язування задач вивченого матеріалу на основі зразка або правила. Діяльність здобувачів ВО є алгоритмічною, тобто відповідає інструкціям та правилам – розв'язок задач виконується аналогічно до представленого зразка.

- Дослідницький метод. Після аналізу матеріалу, постановки задачі та короткого усного або письмового інструктажу здобувачі ВО самостійно розв'язують задачі за темами практичних занять дисципліни.

4. За логікою навчального процесу: індуктивні й дедуктивні, аналітичні й синтетичні методи.

Візуалізація методів навчання та ілюстрування: електронні презентації, таблиці, демонстрація прикладів рішення окремих задач. з використанням мультимедійних технологій.

IX. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Протягом семестру здійснюється поточний контроль, що включає оцінювання результату роботи здобувача вищої освіти на практичному занятті, виконання самостійних робіт та змістових контрольних робіт, а в кінці семестру - підсумковий контроль знань здійснюється проведенням іспиту з наступним переведенням оцінки в балах у оцінку за традиційною національною шкалою та шкалою ECTS.

Навчальні досягнення здобувачів з дисципліни «Вища математика» оцінюються за 100- бальною шкалою.

Підсумковий контроль. Підсумковий контроль знань з дисципліни «Вища математика» складається з іспиту у II семестрі. Складання іспиту для здобувача ВО є обов'язковим.

X РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ВО

Формою підсумкового контролю та оцінювання знань здобувачів ВО з дисципліни «Вища математика» у II семестрі є *екзамен-письмовий*, що здійснюється на основі виконання всіх видів навчальної діяльності, поточного контролю та екзамену. Здобувач ВО отримує комплексну оцінку результатів навчання:

- 60 балів - результати виконання всіх видів робіт і поточної успішності;
- 40 балів - результати екзамену.

Максимальна кількість - 100 балів.

Розподіл балів з дисципліни/ (форма контролю – екзамен)

Поточне оцінювання і контроль змістових частин (максимальна кількість балів)																
Змістова частина 1						Змістова частина 2				Змістова частина 3				Змістова частина 4		
T1	T2	T3	T4	T5	MKR1	T6	T7	T8	MKR2	T9	T10	T11	MKR3	T12	MKR 4	
2	2	2	2	2	10	2	8	6	16	2	8	8	18	4	4	

Змістова частина 5				Екзамен	Підсумкова оцінка (екзамен)
T13	T14	T15	MKR 5		
4	4	4	12	Max 40	Max 100

Шкала оцінювання за ЕКТС

Шкала рейтингу ХДАЕУ	Оцінка за шкалою ЕКТС	Оцінка за національною шкалою		
90-100	A	Vідмінно	зараховано	
82-89	B	Добре		
74-81	C			
64-73	D	Задовільно		
60-63	E			
35-59	FX	Незадовільно	не зараховано	

XI. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Курс лекцій з предмету «Вища математика».
2. Методичні вказівки до виконання практичних робіт з предмету «Вища математика».
3. Методичні вказівки до самостійного вивчення дисципліни «Вища математика».
4. Перелік завдань самостійних та контрольних робіт.
5. Перелік питань, що виносяться на екзамен.

XII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Соколенко О.І. Вища математика. Підручник. Київ «Академія», 2002.-430 с.
2. Збірник задач з математичного аналізу, ч.1, за редакцією К.Рудавського, Львів, "Львівська політехніка", 2001.
3. Дубовик В.П., Юрик І.І. Вища математика: навчальний посібник.–К:А.С.К.,2001.–648с.
4. Дубовик В.П., Юрик І.І. Вища математика: Збірник задач: Навч.посібник.–К:Видавництво А.С.К.. 2003.-480 с.
5. Ефимов А.В., Демидович Б. П. “Сборник задач по математике для вузов. Линейная алгебра и основы математического анализа” – М. Наука. 1981.
6. Кудрявцев Л.Д. Краткий курс математического анализа. – М.: физматлит, 2003.

Допоміжна

1. Вища математика: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни / К.Г. Валеєв, І.А. Джалладова, О.І. Лютий, О.І Макаренко, В.Г. Овсієнко. - К.: КНЕУ, 1999.
2. Задачи и упражнения по математическому анализу для втузов Под ред. Б.П. Демидовича. - М.: Наука, 1978.
3. Задачи по математике. Алгебра. Справочное пособие. Вавилов В.В., Мельников И.И., Олехник С.Н., Пасиченко П.И. – М.: Наука, 1987. – 432с.
4. Ильин В.А., Позняк Э.Г. Основы математического анализа: В 2 ч. - М.: Наука, 1971-1980.
5. Каплан И.А. Практические занятия по высшей математике. Т.1 - Т.5. Харьков: Изд. Харьковского ун-та, 1971- 1973.
6. Ляшко И.И., Боярчук А.К., Гай Я.Г., Головач Г.П.. Математический анализ в примерах и задачах. В 2-х ч. – Київ, «Вища школа», 1984, 1985. – ч.1 – 680 с., ч.2 – 762 с.
7. Тевяшев А.Д., Литвин О.Г., Титаренко О.М., Клімова Н.П.. Вища математика у прикладах та задачах. Ч.1-Ч.4.-К.: Кондор, 2006.
8. Higher Mathematics: A Text-Book for Classical and Engineering Colleges (Classic Reprint) Paperback – June 24, 2012/ M.Merriman– 2012. —606р.
9. Learning Higher Mathematics Part I: The Method of Coordinates. Part II: Analysis of the Infinitely Small / L.S.Pontrjagin – 1984. – 232р.
10. Geometric Aspects of Probability Theory and Mathematical Statistics / V.V. Buldygin, A.B. Kharazishvili– Springer Netherlands; June 2013, ISBN: 9789401716871.— 346 p.
11. .Probability Theory and Mathematical Statistics for Engineers (5th Edition). / V.S.Pugachev– 1984. –450р.

XIII. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <http://discovery.4uth.gov.ua/informational-resources-unlimited-access>
2. <http://eprints.rclis.org/25223/1/kopytko.pdf>
3. <http://www.ksau.kherson.ua/news-2/nnb/ebhdau1/5162-ebhdau.html>
4. <HTTPS://WWW.TWIRPX.COM/FILES/SCIENCE/MATHEMATICS/PROBLEM BOOKS/>
5. <http://www.ksau.kherson.ua/nnb/ebhdau1.html>
6. Електронний каталог НБ ХДАЕУ: <http://www.ksau.ks.ua:8087/jirbis2/>